Karta modułu/przedmiotu

Wypełnia Zespół Kierunku							
	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): **MODUŁ WYBIERALNY - Z ZAKRESU PSYCHOLOGII KLINICZNEJ I ZDROWIA**						Kod modułu: G
	Nazwa przedmiotu: **ZABURZENIA OSOBOWOŚCI I ZABURZENIA AFEKTYWNE**						Kod przedmiotu: G/61
	Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej przedmiot / moduł: **INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY**						
	Nazwa kierunku: **PSYCHOLOGIA**						
	Moduł: **psychologia kliniczna i zdrowia**						
	Forma studiów: **STACJONARNE**		Profil kształcenia: **PRAKTYCZNY**				Poziom studiów: **jednolite studia magisterskie**
	Rok / semestr**: IV/7**		Status przedmiotu /modułu: **OBOWIĄZKOWY**				Język przedmiotu / modułu: **POLSKI**
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć (godz.)	**30**	**30**				

Koordynator przedmiotu / modułu	Dr hab. Łucja Bieleninik
Prowadzący zajęcia	Dr Arkadiusz Mański, dr Anna Ussorowska-Krokosz, mgr Urszula Łopaciuk
Cel kształcenia przedmiotu / modułu	Celem przedmiotu jest nabycie wiedzy na temat koncepcji zaburzeń osobowości oraz zaburzeń afektywnych poprzez ukazanie etiopatogenezy znaczenia czynników biologicznych, psychologicznych, i społeczno-kulturowych, poznanie mechanizmów dynamiki funkcjonowania osobowości oraz regulatorów zachowania, student nabywa również wiedzę w zakresie możliwości pomocy osobom z zaburzeniami osobowości oraz zaburzeniami afektywnymi.
Wymagania wstępne	A. Wymagania formalne Psychologia osobowości, Psychologia różnic indywidualnych, Psychologia rozwojowa, Psychologia społeczna B. Wymagania wstępne zakres wiadomości – student ma zakres wiedzy dotyczący rozwoju osobowości, prawidłowości i nieprawidłowości wpływających na rozwój i funkcjonowanie społeczne człowieka umiejętności - student potrafi określić i wykorzystać wiedzę dotyczącą mechanizmów rozwoju osobowości kompetencji – student potrafi analizować omawiany zakres wiedzy w oparciu o zdobytą wiedzę z zakresu psychologii osobowości, rozwojowej, społecznej oraz różnic indywidualnych, student potrafi określić własne kompetencje do udzielania profesjonalnej pomocy pacjentom z zaburzeniami osobowości

** Zmiany koordynatora przedmiotu oraz prowadzącego zajęcia dokonuje Dyrektor Instytutu po akceptacji Prorektora ds. Kształcenia. Nowy koordynator przedmiotu oraz prowadzący przedmiot potwierdza zapoznanie się z treściami zawartymi w karcie przedmiotu.*

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Nr efektu uczenia się/ grupy efektów	Opis efektu uczenia się	Kod kierunkowego efektu uczenia się
01	Student zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia dotyczące funkcjonowania człowieka i czynników wpływających na jego prawidłowe/nieprawidłowe zachowanie, zna i rozumie w pogłębionym stopniu mechanizmy zaburzeń zachowania; zagadnienia dotyczące zagadnień diagnozy, terapii i pomocy osobom z zaburzeniami osobowości i zaburzeniami afektywnymi, zorientowane na zastosowanie w działalności praktycznej.	PS_W08 PS_W03 PS_W05
02	Student zna i rozumie zagadnienia dotyczące biologicznych, psychologicznych i społecznych podstaw funkcjonowania psychicznego człowieka; zna i rozumie w pogłębionym stopniu istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności, harmonii i dysharmonii, normy i patologii, zorientowana na zastosowanie praktyczne.	PS_W07 PS_W12
03	Student potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do obserwowania zachowania człowieka, opisywania mechanizmów psychologicznych leżących u podstaw tych zachowań, przy użyciu różnych źródeł, zorientowane na praktyczne zastosowanie w działalności zawodowej.	PS_U02
04	Student potrafi wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii osobowości do analizowania złożonych problemów i sytuacji psychologicznych, funkcjonowania konkretnych jednostek, diagnozowania i projektowania działań zorientowanych praktycznie.	PS_U01 PS_U04
05	Student potrafi konstruować rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi na tematy dotyczące zagadnień psychologicznych (diagnoza, opinia, orzeczenie); w oparciu o wiedzę i kompetencje praktyczne potrafi wybrać właściwy dla psychologii osobowości sposób postepowania, metody i środki do wykonania diagnozy, opinii, pomocy psychologicznej.	PS_U08 PS_U13
06	Student jest gotów do rozwoju osobistego i zawodowego w celu prawidłowego rozwiązywania problemów diagnostycznych; uczenia się przez całe życie.	PS_K01
07	Student jest gotów wykazywać wrażliwość na problemy psychologiczne i społecznego, przyjmować odpowiedzialność za swoje przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje oraz zna ich rolę i znaczenie dla funkcjonowania człowieka; jest gotów do postepowania zgodnie z wartościami realizowanymi w praktyce psychologicznej.	PS_K02 PS-K06

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

1. Modele i koncepcje zaburzeń osobowości
2. Diagnostyka osobowości
3. Psychoterapia zaburzeń osobowości
4. Zaburzenia osobowości – omówienie poszczególnych zaburzeń
   a) wiązka A – schizoidalne, schizotypowe, paranoidalna
   b) wiązka B – narcystyczne, antyspołeczne, histrioniczne, borderline
   c) wiązka C - zależne, unikające, obsesyjno-kompulsywne
   - Osobowość masochistyczna
   -Osobowość sadystyczna
5. Zaburzenia współwystępujące, podwójna diagnoza
6. Epidemiologia depresji oraz innych zaburzeń afektywnych (rozpowszechnienie w Polsce i na świecie, przyczyny uzyskiwania zróżnicowanych wyników badań nad epidemiologią zaburzeń afektywnych).
7. Obraz kliniczny depresji oraz innych zaburzeń afektywnych.
8. Konsekwencje psychospołeczne depresji oraz innych zaburzeń afektywnych.

9. Modele depresji.
   A. Mechanizmy biologiczne w etiologii zaburzeń afektywnych (czynniki genetyczne, struktura i funkcja ośrodkowego układu nerwowego, podłoże hormonalne zaburzeń afektywnych).
   B. Teorie psychologiczne (psychodynamiczne, poznawcze, interpersonalne, model rozwojowy – synteza wszystkich podejść).
10. Metody terapii osób z rozpoznaniem depresji i innych zaburzeń afektywnych (psychodynamiczna, interpersonalna, systemowa, poznawczo-behawioralna).

Ćwiczenia

1. Pojęcie diagnozy i procesu diagnozowania w psychologii (osobowość, zaburzenia afektywne)
2. Diagnoza jako proces rozwiązywania problemów (solving problem) lub/i proces podejmowania decyzji (*decision making*).
3. Diagnostyka kliniczna i terapeutyczna – konceptualizacja problemu.
4. Wybrane narzędzia psychologiczne wykorzystywane do diagnozy osobowości i jej zaburzeń: (NEO-FFI, NEO-PI-R, Samoocena - MSEI – Wielowymiarowy Kwestionariusz Samooceny, SES – Skala Samooceny Rosenberga;Temperament – FCZ-KT (R) Formalna Charakterystyka Zachowania – Kwestionariusz Temperamentu; Skuteczność zachowania – GSES Skala Uogólnionej Własnej Skuteczności; Ustosunkowania – Kwestionariusz Ustosunkowań KU;Test Niedokończonych Zdań Rottera (RISB)
5. Zaburzenia osobowości – Ustrukturalizowany Wywiad Kliniczny do Badania Zaburzeń Osobowości SCID-5 PD, Kwestionariusz Schematów Poznawczych, IPO Inwentarz Organizacji Osobowości Kernberga
6. Style przywiązania – KSP- Kwestionariusz Stylów przywiązaniowych
7. Diagnoza różnicowa zaburzeń osobowości. Opinia psychologiczna. Pomoc psychologiczna.
8. Analiza przypadków.
9. Wywiad swobodny i ustrukturowny w diagnostyce zaburzeń nastroju.
10. Skale do oceny zaburzeń nastroju, właściwości psychometryczne i zastosowanie.
11. Zastosowanie kwestionariusza MMPI-2 w diagnozie zaburzeń nastroju.
12. Diagnoza różnicowa zaburzeń nastroju. Opinia psychologiczna. Pomoc psychologiczna.
13. Analiza przypadków.

Laboratorium

Projekt

Seminarium

Inne

Literatura podstawowa*	Cierpiałkowska, L. (2004). *Psychologia zaburzeń osobowości*. Poznań, Wydawnictwo UAM. Garland C. (2009). *Czym jest trauma. Podejście psychoanalityczne*. Oficyna Ingenium, Warszawa. Graham, J. (2015). *MMPI-2. Ocena osobowości i psychopatologii*. Warszawa. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego. Greszta E. (2006), *Depresja wieku dorastania. Zachowania rodziców jako czynnik ochronny lub czynnik ryzyka depresji u dorastających dzieci*, Wydawnictwo SWPS „Academica", Warszawa Jakubik, A. (2003). *Zaburzenia osobowości*. Warszawa, PZWL. Marsha, L. (2007). *Zaburzenie osobowości z pogranicza. Terapia poznawczo-behawioralna*. Kraków, wyd. UJ. Millon, T., Davis, R. (2005). *Zaburzenia osobowości we współczesnym świecie.* Warszawa, Instytut Psychologii Zdrowia.

	Radziwiłłowicz W. (2010). *Depresja u dzieci i młodzieży. Analiza systemu rodzinnego – ujęcie kliniczne.* Kraków Oficyna Wydawnicza Impuls. Segal. H. (2005), Pozycja depresyjna [w:] *Wprowadzenie do teorii Melanie Klein*, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk, 85-99. Yapko M. (1996), *Kiedy życie boli. Dyrektywy w leczeniu depresji. Strategiczna terapia krótkoterminowa*. Gdańsk, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
Literatura uzupełniająca*	Bierkowska B., Rybakowski J. (1994), Choroba afektywna dwubiegunowa z szybką zmianą faz. *Psychiatria Polska, 28,* 443-454. Cuellar A.K., Johnson S.L, Winters R. (2006), Odrębności między depresją w chorobie afektywnej dwubiegunowej i jednobiegunowej, *Psychiatria, 3*(1), 27-54. Garson, R.C., Butcher, J.N., Mineczka, S. (2003). *Psychologia zaburzeń*. T.1.Gdańsk, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. Hauser J., Leszczyńska-Rodziewicz A. , Skibińska M. (2005), Wspólne podłoże genetyczne schizofrenii i choroby afektywnej dwubiegunowej? *Psychiatria, 2*(3), 145-153. Huflejt-Łukasik M. (1994), Podejście psychodynamiczne [w:] red. L. Grzesiuk *Psychoterapia. Szkoły, zjawiska, techniki i specyficzne problemy*. Warszawa, PWN, 405-420. Kostowski W. (2004), Współczesne kierunki badań nad patomechanizmem stresu i depresji i ich znaczenie w kształtowaniu poglądów na działanie leków przeciwdepresyjnych. *Psychiatria, 1*(2), 63-71. Lebovici S. (2008), Depresja dziecięca [w:] *Psychoanaliza współcześnie. Dziecko w terapii*, red. K. Walewska, Warszawa, MediPage, 39-53. McCauley E., Pavlidis K., Kendall K. (2001), Developmental precursors of depression: the child and the social environment [in:] T*he depressed child and adolescent*, ed. I.M. Goodyer, Cambridge University Press, Cambridge, 46-78. McGrath, H., Edwards, H. (2010). *Trudne osobowości. Jak radzić sobie ze szkodliwymi zachowaniami innych oraz własnymi*. Poznań, Dom Wydawniczy Rebis Walewska K. (2003), Adolescencja z perspektywy terapii, *Dialogi, 1-2,* 7-14. Rybakowski J. (2008), Koncepcja spektrum choroby afektywnej dwubiegunowej, *Psychiatria, 5*(3), 75-82. Świtała J. (2005), Teorie relacji z obiektem Otto F. Kernberga i Williama R.D. Fairbairna – analiza porównawcza wybranych zagadnień teoretycznych [w:] red. L. Cierpiałkowska, J. Gościniak, *Współczesna psychoanaliza. Modele konfliktu i deficytu*. Poznań, Wydawnictwo Naukowe UAM,113-148. Trzebińska, E. (2009). *Szaleństwo bez utraty rozumu. Z badań nad mechanizmami osobowości*. Warszawa, Wydawnictwo Academica.
Metody kształcenia stacjonarnego	Wykład z prezentacją multimedialną Ćwiczenia z wykorzystaniem dyskusji, analiza poszczególnych zagadnień w oparciu o literaturę, analiza studiów przypadków
Metody kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	

Metody weryfikacji efektów uczenia się	Nr efektu uczenia się/grupy efektów
Aktywne uczestnictwo, wypowiedzi w trakcie zajęć,	01-07

Analiza sytuacji problemowej, analiza studiów przypadków		03-07
Test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi		01-02
Formy i warunki zaliczenia	Zaliczenie z oceną Wykład – egzamin testowy Ćwiczenia – opracowanie przypadku	

NAKŁAD PRACY STUDENTA			
Rodzaj działań/zajęć	Liczba godzin		
	Ogółem	W tym zajęcia powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym	W tym udział w zajęciach przeprowadzanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
Udział w wykładach	30	-	
Samodzielne studiowanie	5	-	
Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych, warsztatach, seminariach	30	20	
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	15	5	
Przygotowanie projektu / eseju / itp.	10	10	
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10		
Udział w konsultacjach	1		
Inne			
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	101	35	
Liczba punktów ECTS za przedmiot	**4**		
Liczba punktów ECTS związana z zajęciami praktycznymi	**1,4**		
Liczba punktów ECTS związana z kształceniem na odległość (kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)[1]	**-**		
Liczba punktów ECTS za zajęciach wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	**2,8**		

[1] W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne metody i techniki kształcenia na odległość mogą być wykorzystywane pomocniczo